

Tillæg nr. 5 til Råstofplan 2008 for Region Syddanmark

Råstofgraveområde ved Bramstrup Gods i Faaborg-Midtfyn Kommune

September 2011

Indholdsfortegnelse

1.	Ansøgning om graveområde ved Bramstrup Gods	4
2.	Indkomne bemærkninger, ideer og forslag	7
3.	Råstofplanlægning i Region Syddanmark	8
4.	Udlæg af graveområde ved Bramstrup Gods	9
5.	Miljøvurdering af tillæg nr. 5 (miljørapporten)	11
5.1.	Råstofindvinding	12
5.2.	Bebyggelse og trafikforhold.	14
5.3.	Landskab og fortidsminder	16
5.4.	Naturinteresser	18
5.5.	Vandmiljø	20
5.6.	0-alternativet	22
5.7.	Overvågning af de væsentlige miljøpåvirkninger	22
5.8.	Ikke teknisk resumé af miljørapporten	23

Forord

Forsyning med råstoffer til byggeri, veje, diger og andre infrastrukturanlæg er grundlæggende for den fortsatte udvikling og velstand i Region Syddanmark. Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning af den fremtidige indvinding.

Det skal samtidig sikres at der er balance mellem behovet for at skabe vækst og udvikling og hensynet til natur, miljø og levevilkårene for befolkningen lokalt hvor råstofferne udvindes. Råstofplanen er et led i at skabe denne balance.

Det er en opgave, som startede med udarbejdelse af råstofplan 2008 for Region Syddanmark. I råstofplanen har vi tilstræbt en forsyning med råstoffer, der svarer til efterspørgslen i 24 år i henholdsvis Sydjylland, Sydvestjylland, Trekantområdet og på Fyn. Det er ikke lykkedes fuldt ud og regionsrådet har derfor tilkendegivet, at der kan udarbejdes tillæg til råstofplanen for nye råstofgraveområder i Sydvestjylland og på Fyn.

Dette tillæg nr. 5 til Råstofplan 2008 for Region Syddanmark er vedtaget i regionsrådet og eventuelle ansøgninger om råstofindvinding kan herefter fremsendes til Faaborg-Midtfyn Kommune.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Carl Holst'.

Carl Holst
Regionsrådsformand

Dette tillæg for et nyt graveområde ved Bramstrup Gods er udarbejdet på baggrund af en ansøgning om råstofindvinding. Tillægget indeholder desuden en miljørapport i.h.t. lov om miljøvurdering.

Et forslag til råstofplantillæg har været udsendt i offentlig høring med en frist på 8 uger til at fremsætte bemærkninger og indsigelser i henhold til §6a, stk. 3 i råstofloven. Samtidig med fremsættelsen blev forslaget udsendt til partshøring hos lodsejere der har ejendomme indenfor det planlagte graveområde og beboere i boliger beliggende indenfor 100 meter fra området.

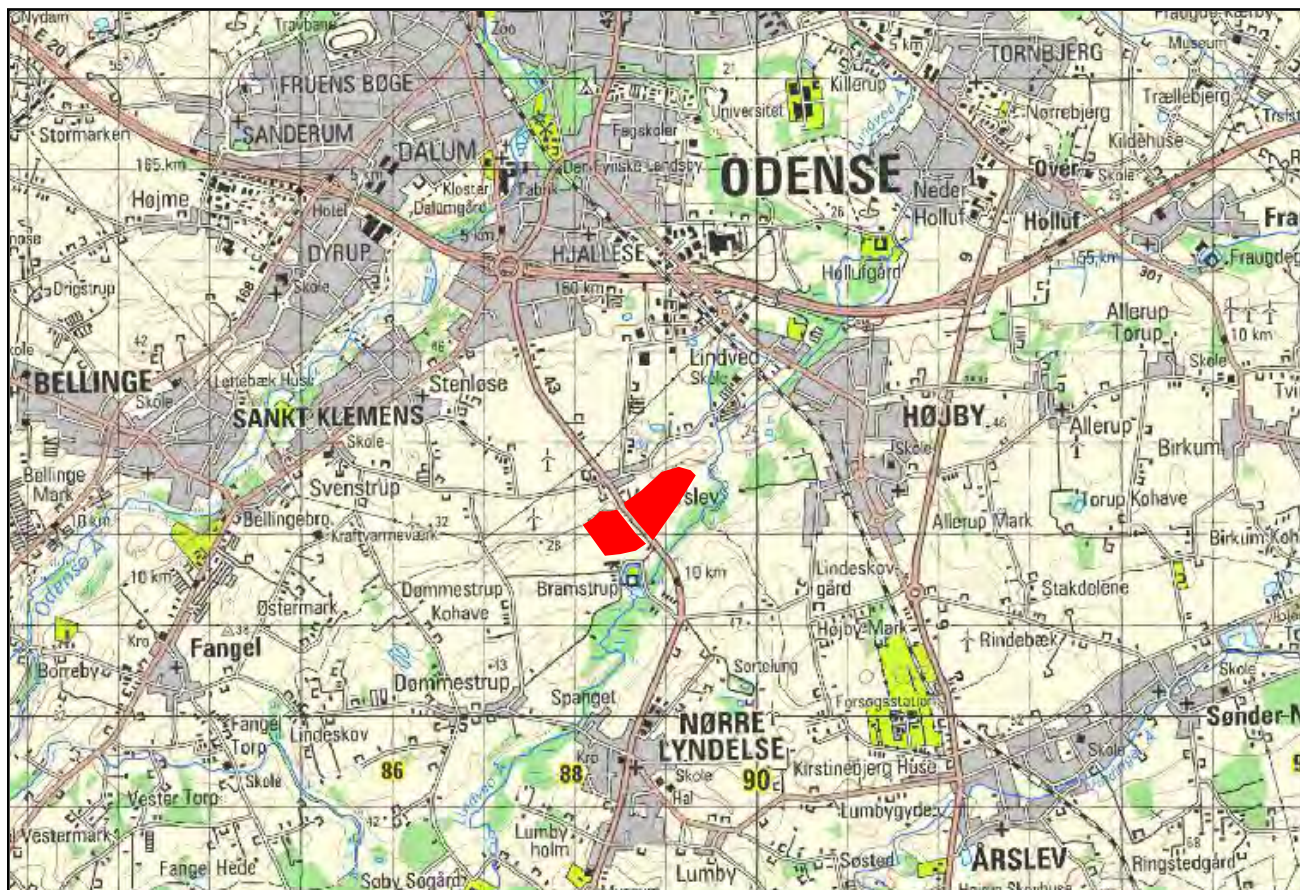
Regionen har modtaget 14 indsigelser og bemærkninger m.v. fra offentlige myndigheder og beboere i området. Indsigelser og bemærkninger giver anledning til mindre ændringer i planforslaget.

Regionsrådet har vedtaget tillægget på mødet den 26.09.2011. Afgørelsen i regionsrådet kan påklages til Miljø- og Naturklagenævnet indenfor 4 uger fra offentliggørelsen af tillægget, dog kun vedrørende retlige forhold. Eventuelle klager skal fremsendes til Region Syddanmark, Damhaven 12, 7100 Vejle eller via e-post til "Andreas.Blinkenberg@regionsyddanmark.dk" inden den 02.11.2011. Klagen vil herefter blive fremsendt til Miljø - og Naturklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til "Råstofplan 2008 for Region Syddanmark" der kan ses på regionens hjemmeside "[http://regionsyddanmark.dk/udvikling/jordforurening og råstoffer/ råstofplan](http://regionsyddanmark.dk/udvikling/jordforurening%20og%20raastoffer/raastofplan)" hvor også plantillægget er vist.

1. Ansøgning om graveområde ved Bramstrup

Ejeren af Bramstrup Gods Niels Langkilde og Grusentreprenør BG Stone A/S og har fremsendt forslag til udlæg af et nyt råstofgraveområde nordvest for Nørre Lyndelse i Faaborg-Midtfyn Kommune.

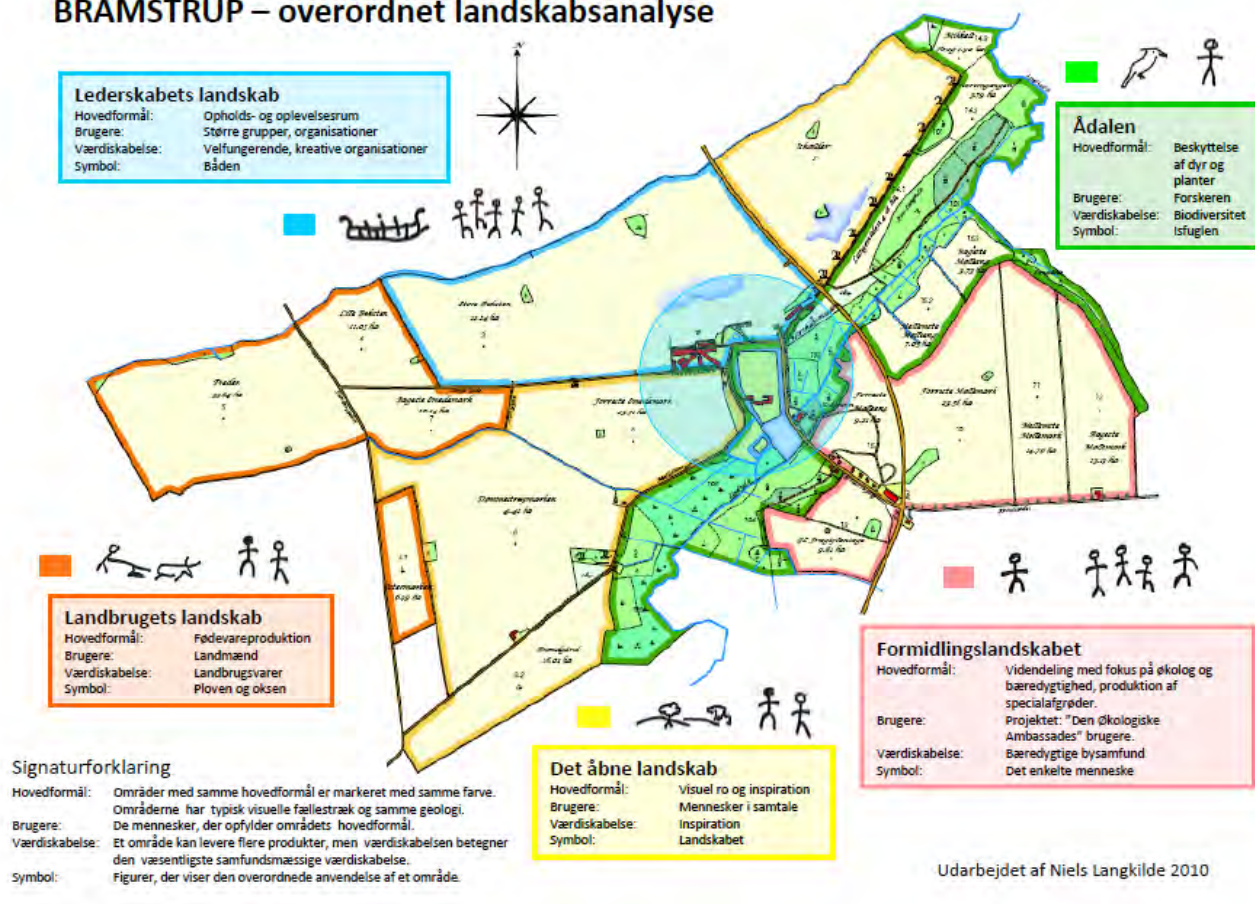
Ansøgt areal vist med rødt

Ansøger har vurderet de geologiske forhold på baggrund af eksisterende data/boringer i den nationale Jupiter database suppleret med 6 råstofboringer, som ansøger har fået udført, til en dybde af 18 meter under terræn.

Der er udført råstofboringer i området der viser gode sand- og grusforekomster i lag på ca. 6 meter i den nordvestlige del og 12 meter i den sydøstlige del. Råstoflegemets volumen er vurderet til ca. 5 mio. m³. Forekomsterne er overlejret af et ca. 5 meter tykt morænelerlag. Grusforekomsterne ligger i et sekundært grundvandsmagasin og eventuel råstofindvinding skal gennemføres som vådgravning.

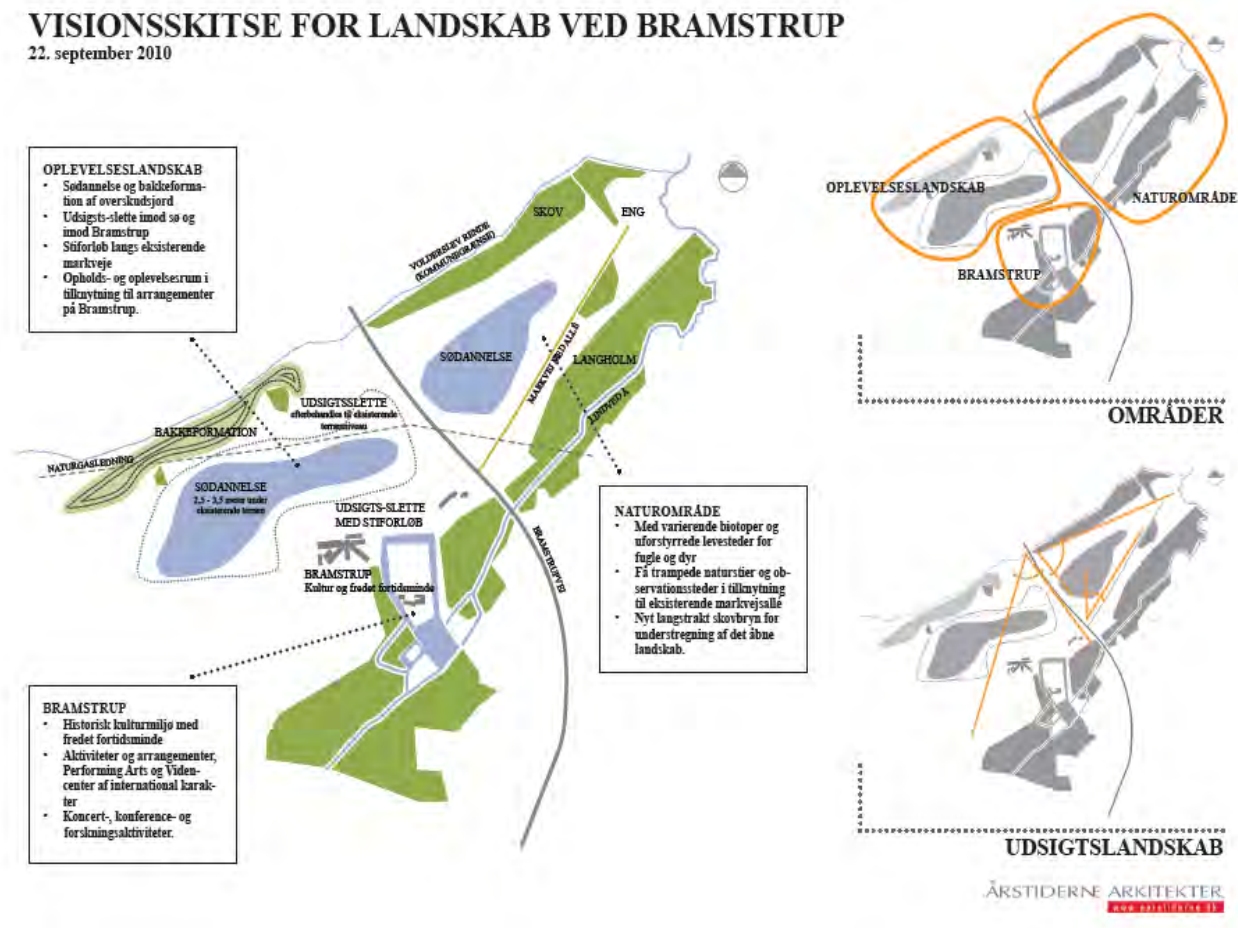
På de næste sider ses ansøgers skitser for graveplan og efterbehandlingsplan for det ansøgte.

BRAMSTRUP – overordnet landskabsanalyse

VISIONSSKITSE FOR LANDSKAB VED BRAMSTRUP

22. september 2010

2. Indsigelser og bemærkninger til planforslaget

Et forslag til graveområde har været udsendt i offentlig høring i 8 uger med høringsfrist den 4. maj 2011. Region Syddanmark har modtaget 14 bemærkninger og indsigelser fra ansøger, offentlige myndigheder og naboer.

Vejdirektoratet (VD) har fremsendt bemærkninger til forslaget og afholdt flere møder med ansøger og dennes rådgivere, senest den 9 maj 2011, angående mulighederne for ny tilkørsel fra råstofgrave til Bramstrupsvej der er statsvej. VD vurderer at der med en årsproduktion på 300.000 m² sand og grus vil være 160-250 lastbilkørsler pr. arbejdsdag i gennemsnit. VD anbefaler at der etableres ny tilkørsel til en af siderne fra Bramstrupvej mellem Skovstien og Dahlsvej, og at råstoffer fra den modstående side af landevejen transporteres gennem et rør under vejen. VD anbefaler desuden at der anlægges kanaliseringsanlæg som i givet fald skal bekostes af ansøger.

I tilfælde af at der kommer øget trafik på Dahlsvej fra grusgrave anbefaler VD en omlægning af krydset mellem Dahlsvej og Bramstrupvej, hvor oversigtsforholdene er meget dårlige, men VD har ikke midler til at omlægge krydset.

En repræsentant fra Odense kommune har på ovenstående møde anbefalet en fælles udkørsel til Bramstrupvej fra de ansøgte grusgrave på Bramstrup og arealerne syd for Stenløse, således at der ikke kommer øget lastbiltrafik på den kommunale Dahlsvej.

VD afventer et udspil fra ansøger i forbindelse med en konkret ansøgning om råstofindvinding.

Region Syddanmark (RSD) tager vejdirektoratets bemærkninger til efterretning og henviser yderligere forhandlinger med VD til den efterfølgende kommunale sagsbehandling.

I forslaget til råstofplantillæg for et graveområde syd for Stenløse i Odense Kommune, der fremlægges til vedtagelse samtidig med forslaget for Bramstrup, forudsættes at der etableres en fælles udkørsel fra de to graveområder direkte til landevejen, Bramstrupvej.

Niels Langkilde (NL), ejer af Bramstrup Gods fremhæver i sit høringssvar fordele ved råstofindvinding på Bramstrup, dels til opfyldelse af råstofbehovet til den Fynske motorvej og byggerier i Odense, dels ved at sikre en sammenhængende naturkorridor langs Lindved Ådal. Råstofgravning vil gøre det muligt at bevare ejendommen som en helhed og dermed beskytte det eksisterende historiske kulturmiljø omkring den fredede herregård Bramstrup. Mod nordøst ønskes en gravegrænse, der følger kote 28 således at sødannelser kan opretholdes og vandindvindingsinteresser respekteres. NL ønsker ikke at etablere rekreative arealer og ekstensivt dyrkede arealer før råstofferne er færdiggravet i det forventede omfang. NL anbefaler anlæg af midlertidig indkørsel til grusgraven og bevaring af de eksisterende tilkørsler til Bramstrup gods. NL kan desuden anbefale at der etableres en fælles udkørsel til landevejen fra grusgrave syd for Stenløse i Odense Kommune og fra arealerne på Bramstrup.

RSD ændrer afgrænsningen mod nord af det østlige område, således at den følger kote 28, j.f. også nedenstående bemærkninger fra VandCenterSyd

Fåborg-Midtfyn Kommune kan anbefale at der udlægges et nyt graveområde som foreslået under forudsætning af at forholdene omkring drikkevandsforsyningen kan løses tilfredsstillende.

Odense Museum finder det betænkeligt at der indvindes råstoffer og at omgivelserne til Bramstrup Gods ændres gennem en råstofgravning. Museet peger på de kulturhistoriske interesser omkring sognet mellem Nørre Lyndelse og Stenløse sogn, der tillige har været grænse mellem landsbyen Volderslev og en tidligere landsby på Bramstrups jorder. Museet peger på at der findes skjulte fortidsminder i området og foreslår at der gennemføres arkæologisk forundersøgelse inden der graves .

Det er RSD's opfattelse at råstofresurserne ved Bramstrup vil bidrage væsentligt til forsyningen med råstoffer på Fyn, hvor målet om reserver til 24 års forbrug ikke er opfyldt i råstofplan 2008. RSD peger endvidere på de trafik- og miljømæssige fordele ved råstofindvinding tæt ved forbrugerne i Odense by og Motorvejen, samt mulighederne for at etablere attraktive bynære naturområder gen-

nem efterbehandling af råstofgrave. RSD har på dette grundlag foretaget en afvejning til fordel for råstofinteresserne i forhold til de kulturhistoriske interesser.

Spørgsmålet om arkæologiske forundersøgelser henvises til den efterfølgende sagsbehandling i kommunen.

VandCenterSyd (VCS) vurderer at råstofindvinding kan bidrage til at forbedre grundvandsbeskyttelsen på lang sigt ved at arealer udgår af intensiv landbrugsdrift.

VCS indvinder vand fra boring DGU.nr. 146.492 i de øvre kvartære grundvandsmagasiner og fra boring DGU nr. 146.490 i dybereliggende magasiner i kalken. Begge borerer ligger i den nordlige kant af det ansøgte. VDS anbefaler at graveområdet afgrænses langs kote 28 så der opretholdes en sikkerhedsafstand til borerne.

VCS forudsætter at der vil blive stillet skærpede krav til håndtering og opbevaring af stoffer som kan forurene grundvandet, og at der stilles vilkår til den efterfølgende drift af gravearealerne, der tager hensyn til grundvandsbeskyttelsen, især omkring anvendelsen af sprøjtemidler.

VCS overvejer en omlægning af vandindvindingen i området til det dybe prækvartære grundvandsmagasin. Dette kunne medføre større frihedsgrader for råstofindvinding i området, da det prækvartære magasin er betydelig bedre beskyttet. Derfor anbefales at området sydvest for Bramstrupvej udnyttes først.

VCS gør opmærksom på at selskabet ikke er forpligtet til at fastholde en nærmere bestemt kote for grundvejsspejlets beliggenhed. Såfremt VCS ændrer indvindingen i området kan det betyde risiko for såvel faldende som stigende grundvandsspejl. Dette vil kunne påvirke råstofindvindingen i området og vandstanden i de søer der etableres som del af efterbehandlingen.

Gravegrænsen mod nordøst ændres som foreslået af ansøger og VCS. Det er en forudsætning for udlæg af graveområdet, at der i fremtidige gravetilladelser stilles vilkår om beskyttelse af grundvandet under indvinding og ved den efterfølgende arealanvendelse. Rækkefølgen i udnyttelse af arealerne vil blive fastlagt i de efterfølgende gravetilladelser.

Energinet.dk gør opmærksom på gastransmissionsledningen og vilkår for graveafstande på 20 meter fra ledningen som de fremgår af ”Vejledning om råstofindvinding på arealer, der er reserveret til naturgasnet” fra 28. nov. 1980.

Vilkår for gravegrænser til naturgasledningen vil blive fastlagt i den efterfølgende gravetilladelse.

Beboerne i området er bekymret for tung lastbiltrafik på Dahlsvej og andre lokalveje i området. Dahlsvej er skolevej for elever i Volderslev og flere ønsker cykelsti langs vejen. Mod vest ligger Skt. Klemensskolen og et planlagt boligområde, der vil blive generet af tung trafik. Mod øst ligger udkørslen til landevejen Volderslevvej/Bramstrupvej hvor der er dårlige oversigtsforhold og hvor der sker mange alvorlige trafikulykker. Der har tidligere været forslag om trafikregulering men Vejdirektoratet har meddelt at der ikke er midler til trafikregulering. Beboerne anbefaler direkte udkørsel til landevejen fra Bramstrups jorder.

Det er en forudsætning for udlæg af graveområdet, at der etableres direkte udkørsel til Bramstrupvej efter tilladelse fra vejdirektoratet i forbindelse med evt. ansøgning om råstofindvinding.

To naboer peger på at der kan opstå problemer med private drikkevandsboringer der ligger tæt på det ansøgte.

Hvis der opstår problemer for naboers spildevandsanlæg, vandboringer og andre anlæg vil disse blive behandlet i forbindelse med vilkår og tilsyn med råstofgrave efter gældende regler.

3. Råstofplanlægning i Region Syddanmark

”Råstofplan 2008 for Region Syddanmark” der er vedtaget den 23. februar 2009, er en plan for den fremtidige indvinding og forsyning med fortrinsvis ler, sand, grus og sten. Råstofferne anvendes til byggeri af boliger og erhvervsvirksomheder samt anlæg af veje, byggepladser m.v. Det betyder at efterspørgslen på råstoffer følger udviklingen i byggeriet som i de sidste år har svinget meget fra byggeboomet i 2006-2008 til den nuværende stagnationsperiode.

Kapitel 2 i råstofplanen indeholder en beskrivelse af regionsrådets strategi for indvinding og forsyning med råstoffer og kapitel 3 beskriver det fremtidige behov for råstoffer. Strategien og behovsopgørelsen er udarbejdet på baggrund af råstoflovens formålsparagraf, redegørelsen for råstofforsyningen i kapitel 5 samt den udførte råstofkortlægning der er beskrevet i kapitel 6 i råstofplanen.

Region Syddanmark har valgt at fastlægge strategien for den fremtidige forsyningsstruktur ud fra ønsket om en bæredygtig udvikling, herunder minimering af transportarbejdet og hensyntagen til natur og landskab.

Det tilstræbes at delområderne Fyn, Trekantområdet, Sydvestjylland og Sønderjylland bliver selvfor-
synende med kvalitetsmaterialer for sand, grus og sten.

På Fyn hvor der ikke er udlagt graveområder med tilstrækkelig rummelighed, vil Region Syddanmark være indstillet på at udarbejde tillæg til råstofplanen med nye graveområder i planperioden, hvis det dokumenteres at der er en rimelig god råstofforekomst på arealet, og der ikke er væsentlig modstrid med andre interesser.

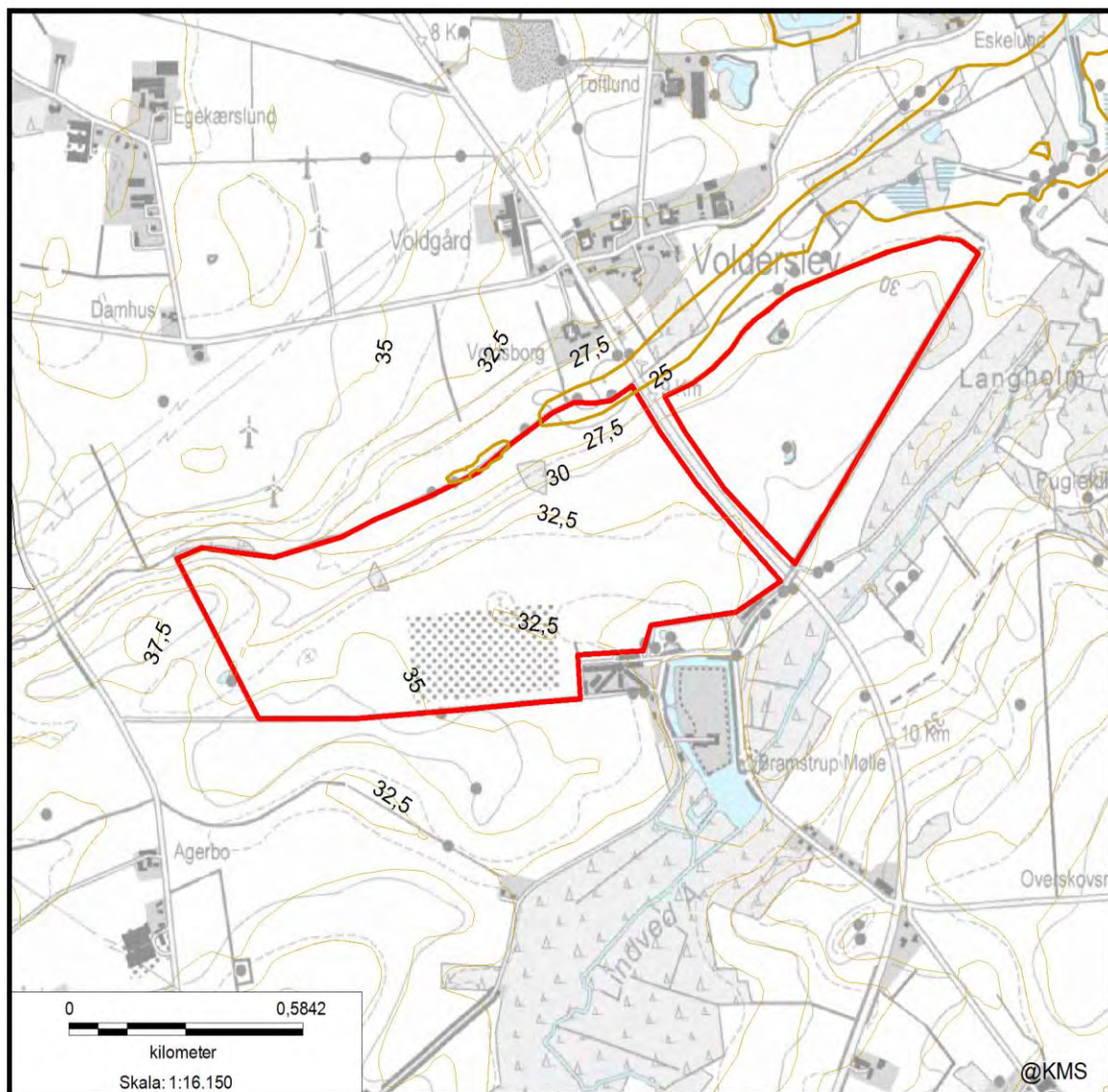
Råstofplantillægget ved Bramstrup Gods er vedtaget med udgangspunkt i denne strategi. Udarbejdelse af et råstofplantillæg følger samme procedure som ved udarbejdelse af selve råstofplanen.

Den regionale råstofplan er en sektorplan, som kommunalstyrelsen er bundet af i den kommunale planlægning og administration.

4. Udlæg af graveområde ved Bramstrup Gods

Regionsrådet skal ifølge råstofloven tilstræbe en råstofforsyning på et bæredygtigt grundlag under hensyntagen til natur og miljø. Regionsrådet vurderer at det ansøgte kan tilgodese et behov for råstoffer med en tilstrækkelig kvalitet på Fyn, hvor der i dag mangler tilgængelige råstoffer på længere sigt. De miljømæssige og trafikale problemer ved råstofindvinding i området er relativt mindre til sammenligning med andre indvindingsområder i regionen. Det skyldes at der er relativ stor afstand til nærmeste beboelse på naboejendomme og at der er mulighed for direkte udkørsel til det overordnede vejssystem.

Udlæg af et graveområde betyder ikke nødvendigvis at hele området kan udgraves i en fremtidig råstofindvinding. Det er normalt lodsejeren der først tager stilling til om et areal skal udgraves. Kun i særlige tilfælde kan det være nødvendigt at ekspropriere arealer til råstofindvinding. Hensyn til nabobebyggelse og andre interesser i området vil blive varetaget af Faaborg-Midtfyn Kommune ved en eventuel ansøgning, og der vil blive stillet en række vilkår for indvinding, der er nærmere omtalt i den efterfølgende miljøvurdering i kapitel 5. Faaborg-Midtfyn Kommune fastlægger ligeledes vilkår for efterbehandling og skal godkende en detaljeret plan for efterbehandling.

□ Råstofgraveområde

Miljøvurderingen i kapitel 5 giver ikke anledning til at afvise ansøgningen, men der er sket en indskrænkning i forhold til det ansøgte langs den nordlige afgrænsning af det østlige område af hensyn til bl.a. en eksisterende vandforsyningsboring. Den præcise afgrænsning vil blive fastlagt i forbindelse med en eventuel råstoftilladelse.

Det er en forudsætning for udlæg af graveområdet, at der i fremtidige gravetilladelser stilles vilkår om beskyttelse af grundvandet under indvinding samt for den efterfølgende arealanvendelse. Det forudsættes endvidere at der etableres direkte udkørsel fra graveområderne til landevejen, Bramstrupvej med henblik på at minimere lastbiltrafik og dermed forbundet risiko for trafikulykker på de mindre veje i området.

Råstofplan 2008 for Region Syddanmark indeholder et sæt retningslinier for indvinding og efterbehandling i kapitel 4, som vil være gældende for graveområdet ved Bramstrup Gods. Retningslinierne har til formål at sikre en bæredygtig råstofindvinding, d.v.s. en optimal udnyttelse af råstofforekomsterne under hensyntagen til natur og miljø samt nabobebyggelser.

• **Uddrag af råstofplanens retningslinier der er særlig aktuelle for graveområdet ved Bramstrup Gods**

- I graveområderne må der ikke uden regionens tilladelse ske ny arealanvendelse der hindrer udnyttelse af råstofforekomsterne.
- Indenfor råstofplanens graveområder har råstofindvinding første prioritet. Det betyder at en ansøgning ikke kan afvises under henvisning til andre generelle interesser, såsom landbrugsjordens dyrkningsværdi, og generelle natur- og landskabsinteresser, hensynet til grundvand eller fremtidig byudvikling.
- Kommunerne skal i deres administration af indvindingstilladelser være opmærksom på anden lovgivning hvor tilladelser eller dispensationer er en forudsætning for råstofindvinding, herunder især planloven (VVM), skovloven, naturbeskyttelsesloven, vejloven, EU-regler for naturbeskyttelsesområder og bilag 4 arter samt museumsloven.
- Det åbne brud i råstofgrave bør begrænses mest muligt i udstrækning og afskærmes fra omgivelserne med jordvolde, beplantning m.v.
- Der bør ske gennemgravning af skel mellem gravearealer der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.
- I områder hvor eksisterende bebyggelser vil blive særlig generet af kørsel med lastvogne til og fra råstofgrave, kan kommunen stille krav om særlige tilkørselsveje over tilstødende ejendomme og om nødvendigt ekspropriere til vejadgang med hjemmel i råstoflovens § 27 eller planloven.
- Der bør stilles skærpede vilkår for håndtering, opbevaring og anvendelse af stoffer, der kan forurene grundvandet i områder med særlige drikkevandsinteresser, i indvindingsoplande til vandværker eller hvor drikkevandsforsyningen i øvrigt er sårbar.
- Søer der opstår som følge af råstofindvinding skal efterbehandles med skrå brinker, der er sikret mod udskridning ved færdsel i området. Der bør stilles særlige krav til bredudformning, dyrkningsfri bræmmer, beplantning, dybdeforhold og anlæg af øer med det formål at beskytte grundvandet og søernes vandkvalitet, samt at sikre søernes fremtidige naturindhold.
- Gravearealer indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser uden beskyttende lerlag bør efterbehandles til naturformål, fritidsformål eller ekstensivt landbrug og skovbrug uden brug af pesticider eller gødningsstoffer. På gravearealer der efterbehandles til natur- og fritidsformål samt søer kan der som vilkår for indvindingstilladelsen stilles krav om adgang for offentligheden af nærmere bestemte stiforløb.
- Der kan ikke forventes meddelt dispensation fra forbuddet mod tilførsel af jordfyld til råstofgrave indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser, indenfor indvindingsoplande til vandværker eller i områder hvor drikkevandsforsyningen i øvrigt er sårbar

5. Miljøvurdering af tillæg nr. 5 (miljørapporten)

I henhold til lov om miljøvurdering skal der gennemføres en miljøvurdering af planer der har en væsentlig indvirkning på miljøet, j.f. lovbekendtgørelse 936 af 24.09.2009, §3 stk.1. Udlæg af et nyt råstofgraveområde ved for Bramstrup Gods har en sådan karakter og regionsrådet fremlægger hermed en miljørapport som del af råstofplantillægget i henhold til §7 i lov om miljøvurdering. Miljøvurderingen af forslaget har givet anledning til at det udlagte graveområde i plantillægget indskrænkes med et mindre område i det nordøstlige område af hensyn til beskyttelse af eksisterende vandforsyningsboringer og af landskabelige hensyn.

Plantillægget omfatter et arealudlæg til graveområde hvor kommunen kan meddele råstofstilladelse og et sæt retningslinier der er identisk med retningslinierne i ”Råstofplan 2008 for Region Syddanmark”, j.f. kapitel 3.

Udgangspunktet for miljøvurderingen er det brede miljøbegreb, som omfatter den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab samt kultur-, arkitektonisk – og arkæologisk arv.

I henhold til kap. 7 stk.2 i lov om miljøvurdering skal miljøvurderingen indeholde oplysninger, der med rimelighed kan forlanges under hensyntagen til det trin i planhierakiet som planen befinder sig på.

De planlagte foranstaltninger i råstofplantillægget, der opvejer den negative påvirkning på miljøet som følge af råstofindvinding omfatter afgrænsning af et konkret indvindingsområde og et sæt retningslinier, der skal sikre råstofresurserne og miljøbeskyttelsen på et overordnet niveau og derved udskyde behovet for at åbne nye råstofgrave på Fyn.

Indvinding af råstoffer i et graveområde ved Bramstrup Gods kan først påbegyndes efter der er udstedt en indvindingstilladelse fra Faaborg-Midtfyn Kommune. Indvindingen skal ske efter en godkendt grave- og efterbehandlingsplan og på en række vilkår, der fastlægges af kommunen. Det er derfor ikke muligt at beskrive den konkrete indvinding i detaljer. I det efterfølgende beskrives indvinding derfor i generelle vendinger og med udgangspunkt i de fremsendte skitser for grave- og efterbehandlingsplan. Indholdet i miljøvurderingen følger således i princippet de vilkår der normalt indgår i en råstofstilladelse og som har til formål at hindre forurening og miljøbelastning af bl.a. naboer til råstofgrave. Overtrædelse af vilkår i indvindingstilladelser kan imødekommes med påbud vedrørende driften og eventuelle bøder. Ved gentagne overtrædelser kan indvindingstilladelsen indtages.

5.1. Råstofindvinding

Modstående kortbilag viser det ansøgte råstofgraveområde set i forhold til eksisterende graveområder omkring Bramstrup Gods samt tidligere og nuværende råstofgrave. Der er udpeget interesseområder for fremtidig råstofindvinding delvis sammenfaldende med det foreslåede graveområde. Vest for graveområdet er der fremsat forslag til et nyt graveområde ved Stenløse.

Kortet viser boringer der anvendes i råstofkortlægningen, og som er indberettet til GEUS (De nationale geologiske undersøgelser i Danmark og Grønland). Desuden ses de råstofboringer der er udført i forbindelse med ansøgningen.

Endvidere er vist terrænkurver og kurver der viser grundvandspotentialet (overfladen af grundvandsmagasinet). Det giver et billede af afstanden til grundvandsspejlet og dermed mægtigheden af den tørre fraktion i en eventuel råstofgravning.

Opstartsfasen for en råstofgrav omfatter etablering af adgangsvej og udgravning af plads til behandlingsanlæg og depoter. Der etableres eventuelle mandskabsfaciliteter og ekspeditionslokaler i midlertidige bygninger. Der afrømmes muld og overjord, der består af moræneler, som lægges i depot eller afskærmende jordvolde som hurtigt vokser til med selvsåede planter. I denne fase påvirkes landskabet idet anlægsaktiviteterne er meget synlige og har samme karakter som starten på byggemodning af et nyt byområde.

Driftsfasen omfatter udgravning af grus med frontlæsser og indvinding under grundvandsspejl, med gravemaskine, suger eller slæbeskovl. Gruset transporteres til behandlingsanlæg. Der er registreret grusforekomster i området ned til 18 meters dybde.

I behandlingsanlægget sker der sortering af grus, sand og stenfraktioner efter størrelse og kvalitet. Fraktionerne transporteres til depoter eller indgår i yderligere produktudvikling i form knusning og/eller af blanding med andre fraktioner (dosering). Ved transport og behandling af sand og grus kan der især om sommeren opstå støvskyer som blæser med vinden udenfor indvindingsområdet. Støvdæmpning sker normalt ved vanding i tørre perioder. I råstoftilladelsen stilles vilkår om støvdæmpning således at huse og afgrøder på naboarealer ikke generes med støv.

Maskiner og køretøjer i en råstofgrav udsender støj fra motorer. Flytning af grus og sten kan medføre rystelser og impulsstøj. Maskiner bruger brændstof og bidrager dermed til den generelle luftforurening og påvirkning af klima.

I indvindingstilladelser stilles vilkår om støjdæmpende foranstaltninger i form af afskærmende jordvolde og placering af maskiner i størst mulig afstand fra bebyggelse og rekreative områder. Der stilles absolutte krav om støjgrænser i forhold til nabobebyggelse på eksempelvis 55 dBA i forhold til fritliggende boligbebyggelse.

Der stilles normalt vilkår, der sikrer at omgivelserne til en råstofgrav ikke generes af støv, rystelser eller vibrationer. Støvdæmpning kan bl.a. ske ved vanding i tørre perioder og asfaltering af opkørsler til offentlig vej.

Arbejdet i en grusgrav indebærer risiko for arbejdsulykker ved håndtering af maskiner og især ved indvinding under grundvandsspejl. Langs graveskrænter og gravesøer er der risiko for ulykker ved udskridning for uvedkommende der færdes i grusgraven uden for arbejdstid.

- 13

5.2. Bebyggelse, ledningsanlæg og trafikforhold.

Det ansøgte råstofgraveområde omfatter eksisterende landbrugsarealer, der udgør forholdsvis jævne moræneflader. 6 boliger på Bramstrup gods ligger indenfor 100 meter fra det ansøgte. Vilkår om beskyttelse af boliger mod støv, støj og rystelser kan begrænse mulighederne for indvinding tæt på bebyggelse. Landsbyen Volderslev ligger 300 meter nord for det ansøgte, hvor der kan være risiko for gener i form af støv og støj.

I indvindingstilladelser stilles vilkår om afskærmende jordvolde og evt. beplantning mens der indvindes af hensyn til udsigten fra naboer og folk der færdes i området. Afskærmning har også til formål at hindre folk i at færdes i råstofgraven uden for arbejdstid med risiko for ulykker ved udskridning. Der stilles vilkår, der begrænser arbejdstider i en råstofgrav til dagtimerne på hverdage af hensyn til nærliggende bebyggelser.

Råstofområdet er beliggende på begge sider af den statslige hovedvej 521 mellem Odense og Fåborg der blev anlagt i 1990 uden om bygningerne på Bramstrup Gods. Langs den pågældende hovedvejsstrækning er der ikke tinglyst byggelinier eller fastsat adgangsgrænser. Vejdirektoratet anbefaler at der anlægges jordvolde langs vejen mens der indvindes råstoffer af hensyn til trafiksikkerheden. De nærmere vilkår og afstandskrav vil blive fastsat i en eventuel gravetilladelse.

På figur 2 er vist forløbet af naturgastransmissionsledning der udgør barrierer for indvinding. Der er tinglyst beskyttelseszone omkring naturgasledningen på 3 meter til hver side og naturgasselskabet anbefaler at der friholdes en zone på 20 meter på hver side. De nærmere vilkår og afstandskrav vil blive fastsat i en eventuel gravetilladelse.

Forarbejdede råstoffer leveres fra grusgraven til lastbiler ved læsning med gummi hjulslæsser eller fra siloanlæg. Antallet af kørsler til og fra grusgraven afhænger af udbud og efterspørgsel og eventuelle vilkår for omfanget af den samlede produktion. En årsproduktion på 300.000 m³ vil således medføre 16.000 kørsler for lastbiler med anhænger (30 tons), eller flere kørsler med mindre lastbiler. Det giver en daglig trafik med ca. 80 kørsler på hverdage mandag til fredag.

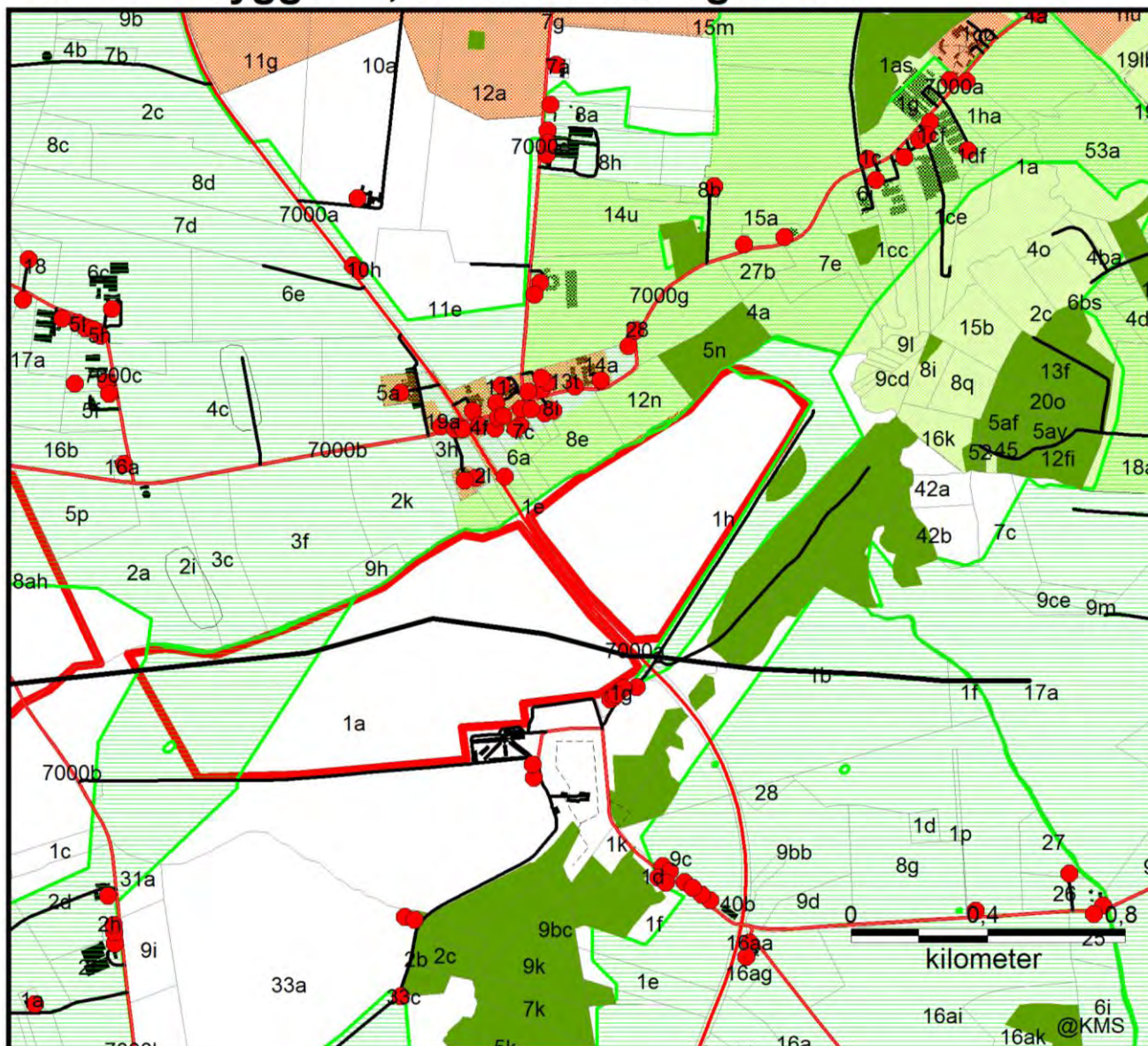
Lastbiltransporterne giver støj og støvgener på tilkørselsveje og på det offentlige vejnet. Desuden er der risiko for trafikuheld – især for cyklister – i forbindelse med lastbiltransporterne. Trafikken på offentlige veje kan ikke reguleres med råstofloven, men kommunen kan gennemføre trafikregulering med anden lovgivning.

Vejdirektoratet kan ikke umiddelbart anbefale direkte udkørsel til hovedvejen af hensyn til trafiksikkerheden, men ansøger er i forhandling med direktoratet vedrørende omlægning af tilkørselsforholdene til Bramstrup Gods. Spørgsmålet om vejadgang må derfor bero på en konkret vurdering og ansøgning i henhold til vejloven.

Den statslige hovedvej 521 mellem Odense og Fåborg udgør en barriere for indvinding og i forbindelse med eventuel indvindingstilladelse skal der tages stilling til graveafstande og sikkerhedsforhold. Vejdirektoratet anbefaler at der anlægges en tunnel under hovedvejen til et transportbånd fra det østlige område til det vestlige område.

Der er ikke udlagt skovrejsningsområder indenfor det ansøgte. Dog er der et mindre sammenfald i den vestlige del, der skyldes at det nuværende interesseområde ikke er udlagt som skovrejsningsområde.

Kort 2 Bebyggelse, infrastruktur og skove

- Forslag til nye råstofgraveområde
- Bolig
- Bygning
- Veje og stier
- Naturgasledning
- Byformål
- Fredskov
- Skovrejsning (mangler nogle arealer fra kommuneplanen)

5.3. Landskab og fortidsminder

Det ansøgte område ved Bramstrup gods omfatter fortrinsvis jævnt kuperede landbrugsarealer der dyrkes intensivt med etårige afgrøder.

Landskabet omkring Bramstrup Gods er beskrevet som en del af Hjallelse Moræneflade, område nr. 50 i Fyns Amts landskabskarakterbeskrivelse fra 2006, hvorfra nedenstående er citeret. ”Dannelsesmæssigt er området en del af et større sammenhængende morænelandskab fra sidste istid. Moræneler er dominerende i området. Sydøst for området findes områder med ferskvandddannelser i tilknytning til Lindved Å. Lindved Å løber langs den sydøstlige grænse af området og fortsætter mod nordøst til Lindved, hvor den drejer mod nordvest og munder ud i Odense Ådal nær Åsum. Områderne lokalt omkring Bramstrupgård fremstår som små kulturhistoriske enklaver, i et ellers bypåvirket landskabsbillede og er således sårbare overfor yderligere bebyggelse og lign”

Området er i Kommuneplan 2009 ikke udpeget som særligt værdifuldt landskab, men et landskab der skal vedligeholdes. Arealerne forudsættes efterbehandlet til et lavere terræn med to store søer. Den nuværende landskabskarakter kan derfor ikke opretholdes, men ansøger har påvist at landskabet vil blive tilført nye kvaliteter gennem visualiseringer af det fremtidige landskab i sammenhæng med godsets bygninger. Der er således ikke væsentlige interessekonflikter i forhold til landskabsinteresserne.

Alléen sydøst for graveområdet er fredet. Fredningskendelsen kan findes på Miljøportalen ved at klikke med musen på det fredede areal: <http://kort.arealinfo.dk/>. Der er ikke registreret beskyttede diger inden for området.

Friluftsliv og den rekreative udnyttelse af naturområder, der ligger i tilknytning til Bramstrup Gods vil blive påvirket negativt i perioden hvor der indvindes på grund af ovennævnte gener fra brug af maskiner, transport og påvirkning af landskabet ved etablering af jordvolde. Efter indvinding har fundet sted vil mulighederne for friluftsliv og rekreativ anvendelse blive forbedret hvis der sker ændret arealanvendelse fra landbrug til f.eks. naturformål.

Der stilles vilkår om begrænsning af de arealer der er under indvinding, og arealer der er udgravet skal løbende efterbehandles af hensyn til påvirkningen af landskabet.

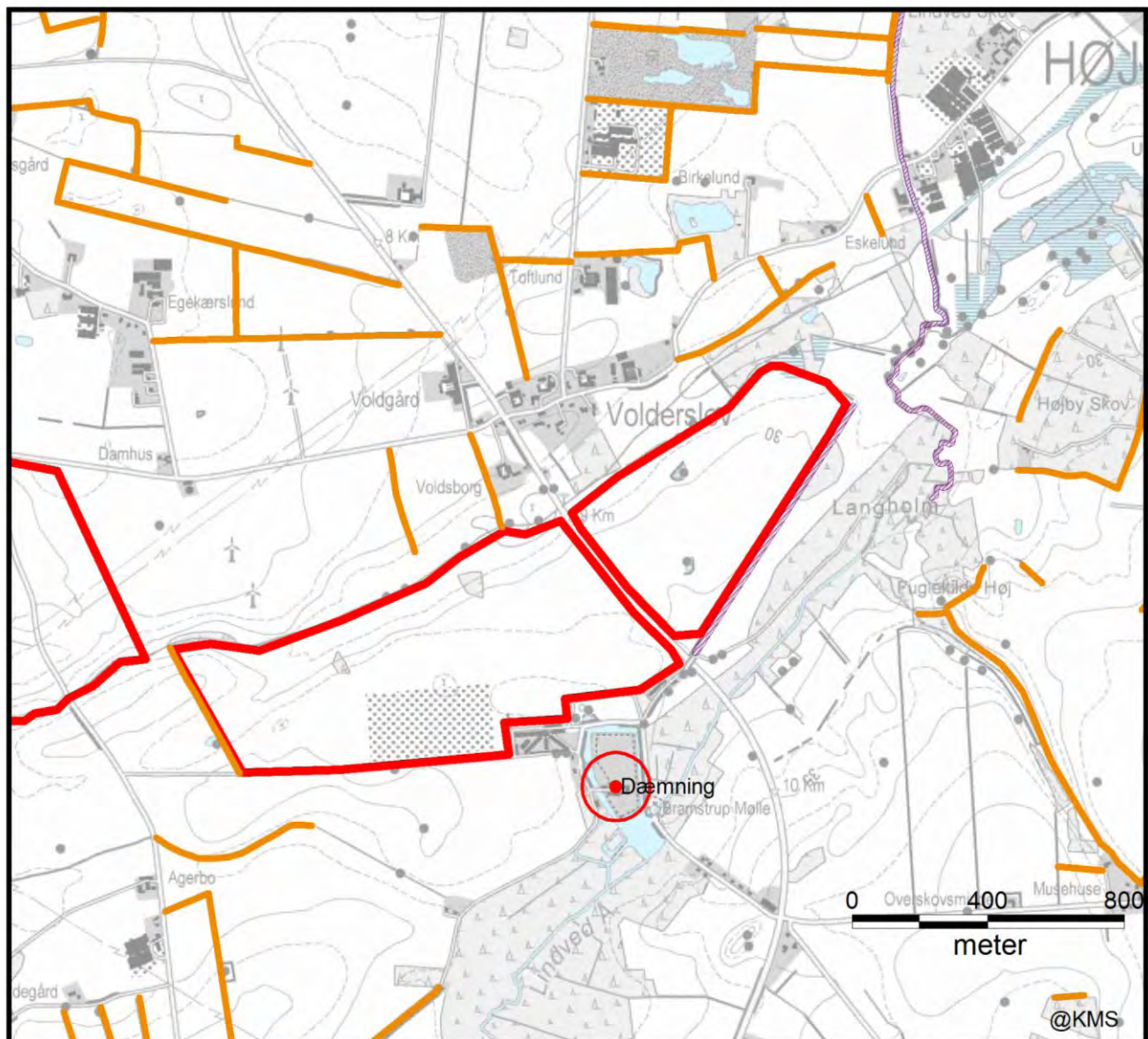
Hvis der indgås aftale om gennemførelse af arkæologiske forundersøgelser med det lokale museum sker afrømning af muld i samarbejde med museet – evt. i form af mindre søgegrøfter på indvindingsarealet. Findes der spor efter fortidsminder der kræver yderligere udgravning stoppes den videre gravning og der skal tages stilling til eventuelle ændringer i den godkendte graveplan.

Efterbehandling af råstofgrave skal ske efter en godkendt plan for udformning og anvendelse af det fremtidige terræn. Vilkår om efterbehandling har til formål at sikre et acceptabelt- og i bedste fald et smukt landskab efter råstofindvindingen er ophørt. I kapitel 1 er vist en skitse for en fremtidig efterbehandling med søer. Kantarealer skal reableres med stabile skrænter eller som videregravnings-skrænter der fjernes ved senere indvinding på naboarealer.

Efterbehandling til det oprindelige terræn med tilkørt jordfyld kan ikke anbefales af hensyn til grundvandsbeskyttelse (j.f afsnit 5.5) .

Det ansøgte graveområde ligger tæt på Odenses byområder og har en særlig interesse for udvikling af bynære rekreative naturområder. Området kan desuden tilføre nærliggende byområder en attraktivitet, samt danne udgangspunkt for fremtidig byvækst med tæt tilknytning til søer og rekreative naturområder. Disse muligheder forventes belyst i kommende revisioner af kommuneplanerne for Odense og Fåborg Midtfyn.

Kort 3 Landskab og fortidsminder

- Forslag til nye råstofgraveområder
- Fredede fortidsminder med 100m beskyttelseslinie
- Diger
- ▨ Fredninger

5.4. Naturinteresser

Det ansøgte ligger udenfor kommuneplanens udpegning af naturområder og økologiske forbindelser, der generelt skal friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse.

Graveområdets nuværende arealanvendelse er landbrugsareal med opdyrkede marker. Intensivt opdyrkede arealer rummer som hovedregel ikke yngle- eller rastepladser for Bilag IV arter, hvorfor råstofindvinding ikke vil kunne påvirke eventuelle Bilag IV arter inden for graveområdet i en betyden- de grad.

Der er ikke registreret natur, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens §3 inden for graveområdet. Omkring graveområdet ligger der inden for en afstand på et par hundrede meter flere beskyttede enge og moser. Syd for graveområdet ligger Lindved Å. Åen og den omkringliggende natur er ligeledes beskyttet i hht. naturbeskyttelseslovens §3. Flere af naturområderne er blevet besøgt af Odense Kommune og det tidligere Fyns Amt. Værdisætningen for naturområderne er ”lokaliteter af lokal/stor betydning” og ”lokaliteter af største/national-international betydning”. På besigtigelserne blev der ikke observeret nogle Bilag IV-plantearter. Besigtigelserne omfattede udelukkende en botanisk registrering og fortæller derfor ikke noget om områdets dyreliv.

Lindved Å munder ud i Odense Å, der sammen med bl.a. den nordøstligere del af Lindved Å er udpeget som Habitatområde i henhold til EU's habitatdirektiv fra 1992 om bevarelse af naturtyper samt vilde dyr og planter (H98: Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å). Vandløbssystemet og de omkringliggende naturarealer rummer et forholdsvist rigt og alsidigt plante- og dyreliv, herunder med flere sjældne og sårbare arter. Bl.a. findes den tykskallede malermusling, der er en Bilag IV art, samt sumpvindelsnegl, bæklampret, havlampret og pignusmerling, der alle udgør en del af udpegningsgrundlaget for habitatområdet.

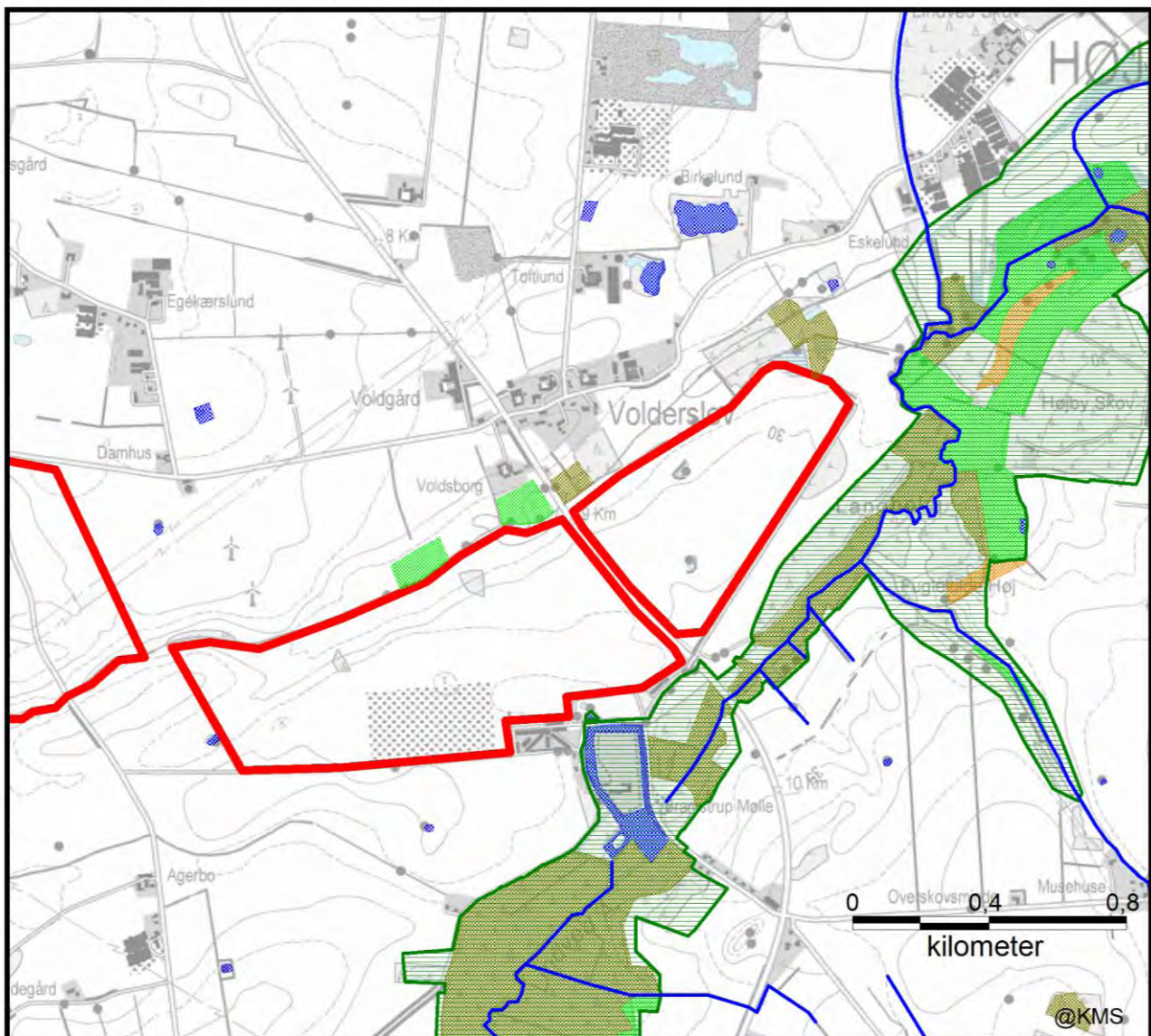
Truslerne mod habitatområdet er bl.a. udledning af næringsstoffer og sprøjtemidler langs bræmmerne. Arealet af de omkringliggende terrestriske naturtyper har generelt en meget beskeden størrelse, hvilket ligeledes er en trussel mod områdets naturværdier.

Efterbehandling af de nuværende landbrugsarealer til søer og ekstensivt landbrug betyder, at naturområderne omkring Lindved Å bliver væsentlig større, hvilket vil kunne medføre forbedrede levevilkår for planter og dyr i forhold til den nuværende arealanvendelse.

Allerede når de første arealer bliver efterbehandlet efter ca. 5 år vil de naturmæssige kvaliteter blive forbedret i forhold til den nuværende tilstand med intensivt landbrug. Råstofindvinding kan derfor få en positiv effekt for naturinteresserne på lang sigt og derved forbedre levevilkårene for både plante- og dyreliv, herunder de arter, der udgør udpegningsgrundlaget for det nærliggende habitatområde.

Den nære beliggenhed ved Odense betyder derudover et væsentligt kvalitetsløft for de bynære rekreative områder omkring byen. Det anbefales at en eventuel efterbehandlingsplan indarbejdes i kommuneplanlægningen for bynære rekreative naturområder.

Kort 4 Naturinteresser

 Forslag til nye råstofgraveområde

§3 områder

Eng

Hede

Mose

Overdrev

Strandeng

Sø

§3 Vandløb

Naturbeskyttelsesområde

5.5. Vandmiljø

Det ansøgte område er i Regionplan 2005 udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser hvor der stilles skærpede krav til beskyttelse af grundvandet.

VandCenterSyd skal gøre opmærksom på, at selskabet i dag indvinder fra flere borer i området til brug for produktionen på Lindvedværket. VandCenterSyd har tilladelse til at indvinde 2,1 mio. m³ årligt fra Lindved kildeplads, hvilket svarer til 20 % af VandCenterSyds samlede produktion. Der er således tale om en meget væsentlig kildeplads for selskabet.

VandCenterSyd indvinder vand fra de kvartære grundvandsmagasiner til Lindvedværket fra boring DGU nr. 146.492, der ligger i den nordlige kant af det ansøgte område. Af hensyn til risiko for forurening skal der opretholdes en sikkerhedsafstand til råstofindvinding så længe der indvindes drikkevand fra boringen.

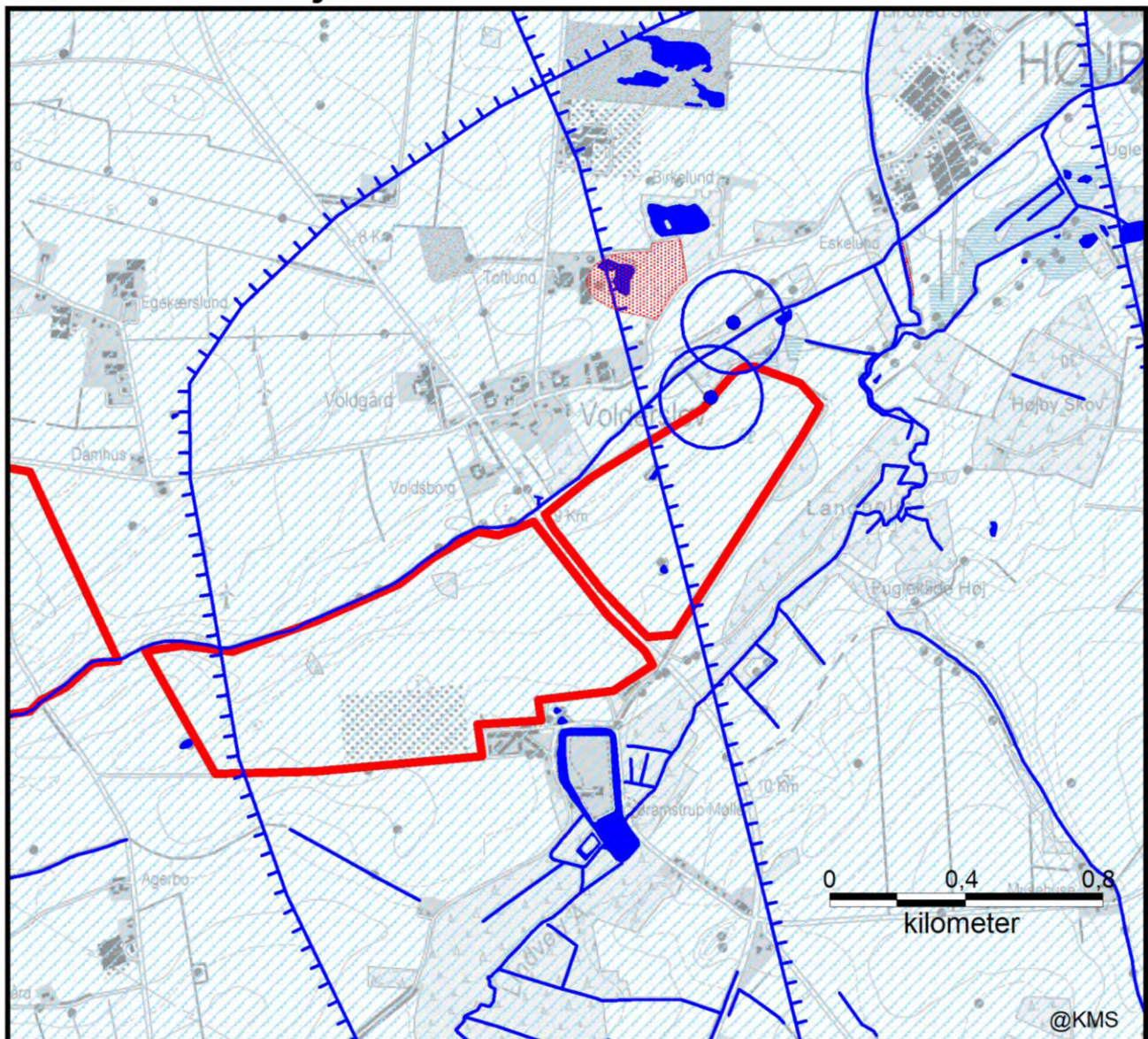
VandCenterSyd overvejer at udføre nye prøveboringer til det prækvartere grundvandsmagasin i området, men selskabet har endnu ikke opnået tilladelse til at udføre prøveboringer. Omlægning af vandindvindingen i området kan betyde ændrede forudsætninger for afgrænsning af fremtidige gravearealer samt tidsmæssig forskydning af indvindingsrækkefølgen.

Det er Regionsrådets indstilling at der fortsat skal være mulighed for at indvinde råstoffer i områder med særlige drikkevandsinteresser og oplande til vandværker med skærpede vilkår til drift af grusgrave. Det betyder at der ikke må tilføres materialer udefra der medfører risiko for grundvandsforurening. Adgangsveje bør afspærres med bom, der forhindrer tilkørsel til området med affald udenfor arbejdstiderne. Der er gennem hele indvindingsperioden risiko for olieudslip m.v. fra maskiner og køretøjer i tilfælde af at materiellet beskadiges. Brændstoftanke og pladser til tankning af maskiner skal derfor sikres mod udsivning af olie m.v.

Tilkørsel med rent jordfyld til råstofgrave er forbudt i henhold til Jordforureningsloven. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet hvis der ikke er risiko for forurening af grundvandet. Det ansøgte område ligger i særligt drikkevandsområde hvor der normalt ikke gives dispensation. Arealerne er også beskyttet mod jordforurening efter råstofindvinding er ophørt gennem forbuddet mod tilkørsel af jordfyld.

Intensiv landbrugsdrift med brug af gødning og pesticider på tidligere råstofgravearealer kan påvirke grundvandskvaliteten hvis arealerne efterbehandles i niveau tæt på grundvandsspejlet. Det er derfor en fordel at efterbehandle tidligere landbrugsarealer til nye søer og naturformål, der indebærer en væsentlig miljøforbedring for plante- og dyrelivet, samt for grundvandskvaliteten i området som helhed. Det forudsættes derfor at der i forbindelse med eventuel indvindingstilladelse vil blive stillet krav om fremtidig ekstensiv landbrugsdrift uden brug af pesticider m.v.

Kort 5 Vandmiljø

- Forslag til nye råstofgraveområde
- Vandløb
- Søer
- Vandværksboring til almen vandforsyning med 150 meter zone
- Indvindingsopland til almen vandforsyning
- ▨ Særlige drikkevandsinteresser
- ▨ V2-kortlagt

5.6. 0-alternativet

0-alternativet udgør den sandsynlige udvikling hvis planen ikke gennemføres og der ikke bliver indvundet råstoffer ved Bramstrup Gods. Det betyder at arealerne fortsat vil blive dyrket med intensivt landbrug tilpasset det fremtidige marked for afsætning af landbrugsprodukter og med de miljøbeskyttende foranstaltninger som fremtiden vil byde på.

For den regionale råstofplanlægning betyder det at Regionsrådet skal finde råstoffer i andre områder som ikke er kendt på nuværende tidspunkt. Regionsrådet foretager løbende kortlægning af råstofforekomster og forslag til nye indvindingsområder vil blive fremlagt i kommende revisioner af råstofplanen eller som plantillæg.

Den forventede miljøbelastning i andre indvindingsområder vil antagelig have samme karakter og eventuelt et højere niveau end området ved Bramstrup Gods. Det er således ikke muligt at finde områder hvor der ikke er landskaber og nabobebyggelse, som vil blive påvirket af råstofindvinding.

Indvindingsområdet tilgodeser især et behov for råstoffer på Fyn. Et alternativt indvindingsområde i større afstand fra det ansøgte vil sandsynligvis betyde længere transporter med lastbiler med deraf følgende belastning af miljø og klima samt risiko for trafikulykker.

Hvis der ikke udpeges et erstatningsområde for Bramstrup Gods vil det på længere sigt bidrage til prisstigninger for råstoffer og dermed stigning i omkostningsniveauet indenfor byggeri og anlæg.

0-alternativet vil ikke medføre miljøforringelser for regionen som helhed hvis det lykkes at finde andre indvindingsområder med lignende beliggenhed, men hvis der fortsat er knaphed på indvindingsområder på Fyn, kan det medføre længere transporter og dermed stigende trafik- og miljøbelastning.

5.7. Overvågning af de væsentlige miljøpåvirkninger

Udlæg af et graveområde ved Bramstrup Gods vil ikke i sig selv bevirke ændringer i miljøtilstanden for området. Det sker først efter der er meddelt en indvindingstilladelse på en række vilkår og ansøger har startet aktiviteterne. Overvågning af plantillæggets bestemmelser sker ved at Faaborg-Midtfyn Kommune sender fremtidige afgørelser i råstofsager til regionen. Regionen kan derefter gøre indsigelse mod afgørelser, hvis de er i strid med råstofplantillægget.

Faaborg-Midtfyn Kommune har tilsynet med selve råstofindvindingen. I henhold til råstoflovens §31 påser Kommunalbestyrelsen, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, at påbud eller forbud efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser overholdes. Kommunen har desuden tilsynet med beskyttet natur, samt plante og dyreliv. Tilsynsmyndigheden, skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

I henhold til §32 i råstofloven har kommunalbestyrelsen eller personer, der af disse myndigheder er bemyndiget hertil, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme og lokaliteter for at udøve de beføjelser, der er tillagt dem i medfør af denne lov, herunder for at foretage undersøgelser af betydning for lovens formål.

I henhold til §33 påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold. Tilsynsmyndigheden, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen.

I de nævnte situationer skal tilsynsmyndigheden meddele den ansvarlige, at det ulovlige forhold skal bringes til ophør. Dette kan ske ved meddelelse af påbud eller forbud. I den forbindelse kan tilsynsmyndigheden blandt andet :

- 1) påbyde den ansvarlige at genoprette den hidtidige tilstand,
- 2) lade påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning, når den fastsatte frist er udløbet,
- 3) forbyde fortsat drift og eventuelt forlange virksomheden fjernet.

Tilsynsmyndighedens afgørelser efter stk. 3 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal indehaveren og beskæftigede personer yde de nævnte myndigheder fornøden vejledning og hjælp.

I råstof tilladelser stiller ansøger bankgaranti el.lign. som sikkerhed for at vilkår overholdes og der sker efterbehandling af arealerne efter ophør af råstofindvinding. Vilkår for efterbehandling tinglyses på ejendommene således at forpligtelserne også påhviler eventuelle fremtidige ejere af de pågældende ejendomme.

5.8. Ikke teknisk resumé af miljørapporten

I området ved Bramstrup Gods er der fundet råstoffer i form af sand og grus. Grusentreprenør BG Stone A/S og af ejeren af Bramstrup Gods Niels Langkilde har fremsendt forslag til udlæg af et nyt råstofgraveområde nordvest for Nørre Lyndelse i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Området er udpeget som råstofgraveområde i dette forslag til tillæg til Råstofplan 2008 for Region Syddanmark. Råstofgraveområdet ved Bramstrup Gods har til formål at tilgodese behovet for materialer til byggeri- og anlægsformål i regionen og især på Fyn.

Efter forslaget er vedtaget kan Faaborg-Midtfyn Kommune meddele tilladelse til råstofindvinding på en række nærmere bestemte vilkår efter ansøgning fra en råstofentreprenør og/eller lodsejer.

Hvis Indvindingsområdet ved Bramstrup Gods ikke udnyttes skal der findes et alternativt indvindingsområde. Det vil sandsynligvis betyde længere transporter med lastbiler med deraf følgende belastning af miljø og klima samt risiko for trafikulykker. Og et andet område i regionen vil blive udsat for gener i form af øget trafik m.m.

Råstofindvinding har en væsentlig påvirkning af landskabet og indvindingsaktiviteterne medfører belastning af omgivelserne i form af støj, støv og tung trafik. Der er risiko for forurening af grundvand ved olieudslip eller tilkørsel til råstofgraven med forurenende materialer.

En indvindingstilladelse meddeles på en række vilkår der har til formål at beskytte nabobebyggelse mod støj- og støvgener samt beskyttelse af nærliggende naturområder og vandmiljøet. Faaborg-Midtfyn Kommune fører tilsyn med råstofgrave og griber ind hvis der sker overtrædelser af vilkår eller hvis der sker forurening af miljøet.

Råstofindvinding er begrænset til en nærmere bestemt periode – typisk 10 år for en indvindingstilladelse og området forudsættes efterbehandlet til ekstensivt landbrugsdrift, naturformål, eller skovplantning efter en nærmere bestemt plan.

